

राज्यामध्ये बांबू लागवडीस प्रोत्साहन देवून
त्याचा वेळोवेळी आढावा घेण्यासाठी
मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली टास्क
फोर्स गठित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : राकृक-२०२३/प्र.क्र.९७/तां.क.१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२

दिनांक: ०३ जानेवारी, २०२४

प्रस्तावना:

वातावरणीय बदलामुळे कोरडवाहू शेती धोक्यात आली असून पिकांच्या उत्पादनावर त्याचा विपरीत परिणाम होत आहे. विदर्भ व मराठवाडा विभागातील जिल्ह्यांमध्ये वारंवार पडणारा दुष्काळ व अवकाळी पाऊस अशा दुहेरी संकटात शेतकरी सापडला आहे. बांबू हे पिक कमी पाणी वापरणारे तसेच जास्त प्रमाणात कार्बन शोषून घेणारे (Carbon Sequestration) असल्यामुळे पर्यावरणस्नेही असून त्याची राज्यभरात लागवड केल्यास वातावरणीय बदलाच्या संकटाला तोंड देण्याबरोबरच रोजगार हमी योजनेच्या माध्यमातून शेतकऱ्याला उदरनिर्वाहाचे साधन उपलब्ध होणार आहे.

२. राज्यातील वातावरणीय बदलाच्या संकटाला तोंड देण्यासाठी राज्यामध्ये बांबूची लागवड करणे महत्वाचे असून, ही बांबू लागवड करण्यासाठी शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी व बांबू लागवडीचा वेळोवेळी आढावा घेवून मार्गदर्शन करण्यासाठी मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे अध्यक्षतेखाली टास्क फोर्स गठित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या बाबींचा विचार करून राज्यातील वातावरणीय बदलाच्या संकटाला तोंड देण्यासाठी राज्यामध्ये मोठया प्रमाणात बांबू लागवडीस प्रोत्साहन देवून शेतकऱ्यांना बांबू लागवडीस उद्युक्त करण्यासाठी तसेच, केलेल्या बांबू लागवडीचा वेळोवेळी आढावा घेण्यासाठी मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली खालील प्रमाणे टास्क फोर्स गठित करण्यास शासन मान्यता देत आहे:-

१.	मा. मुख्यमंत्री	अध्यक्ष
२.	मा. उप मुख्यमंत्री (गृह व ऊर्जा)	सह अध्यक्ष
३.	मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन)	सह अध्यक्ष
४.	मा. मंत्री, महसूल	सदस्य
५.	मा. मंत्री, वने	सदस्य
६.	मा. मंत्री, ग्रामविकास	सदस्य
७.	मा. मंत्री, कृषी	सदस्य
८.	मा. मंत्री, आदिवासी विकास	सदस्य

९.	मा. मंत्री, जलसंधारण	सदस्य
१०.	मा. मंत्री, रोहयो	सदस्य
११.	मा. पाशा पटेल, अध्यक्ष, राज्य कृषी मुल्य आयोग (मंत्री दर्जा)	सदस्य
१२.	मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, (महसूल) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
१३.	मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, (वने) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
१४.	मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, (नवि-२) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
१५.	मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
१६.	मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
१७.	मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव/ सचिव जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
१८.	मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव/ सचिव आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
१९.	मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव/ सचिव, (कृषी) कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
२०.	मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव/ सचिव (रोहयो) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य-सचिव

२. सदर टास्क फोर्सच्या बैठकीसाठी निमंत्रित म्हणून आवश्यकतेनुसार विविध अशासकीय संस्था, कंपन्या यांच्या प्रतिनिधींना तसेच तज्ज्ञ व्यक्तींना बोलविता येईल. सदर टास्क फोर्सची बैठक तीन महिन्यातून किमान एकदा आयोजित करण्यात यावी. राज्यामध्ये बांबू लागवडीस प्रोत्साहन देण्याबाबत टास्क फोर्स विचार करील व एक कालबद्ध कार्यक्रम तयार करून त्याची संबंधित यंत्रणांमार्फत अंमलबजावणी करून घेईल.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२४०१०३१६३६५३२२०४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षंकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु. कि. निकम)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- मा. राज्यपाल महादेय यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई
- मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

३. मा. उप मुख्यमंत्री, (गृह व ऊर्जा), यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन), यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. मंत्री, महसूल, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. मंत्री, वने, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा. मंत्री, ग्रामविकास, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा. मंत्री, कृषी, मंत्रालय, मुंबई.
९. मा. मंत्री, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई.
१०. मा. मंत्री, जलसंधारण, मंत्रालय, मुंबई.
११. मा. मंत्री, रोहयो, मंत्रालय, मुंबई.
१२. मा. पाशा पठेल, अध्यक्ष, राज्य कृषी मुल्य आयोग (मंत्री दर्जा)
१३. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
१४. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
१५. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
१६. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
१७. मा. उप सभापती, महाराष्ट्र विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
१८. मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
१९. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२०. मा. अपर मुख्य सचिव, महसूल, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२१. मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२२. मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२३. मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२४. मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२५. मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव / सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२६. मा. अ.मु.स. / प्रधान सचिव/ सचिव, जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२७. मा. अ.मु.स. /प्रधान सचिव/ सचिव,आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई
२८. मा. अ.मु.स. /प्रधान सचिव/ सचिव (रोहयो),नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२९. मा. अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव उर्वरित सर्व मंत्रालयीन विभाग
३०. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई
३१. सर्व विभागीय आयुक्त
३२. सर्व जिल्हाधिकारी.
३३. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई
३४. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
३५. आयुक्त, सर्व महानगरपालिका.
३६. मुख्याधिकारी, सर्व नगरपरिषदा/ नगर पंचायती.
३७. निवडनस्ती.